

Oikaisuvaatimus valiokunnan päätökseen 3.12.2025 § 71 (Esiopetuksen järjestäminen toimintavuonna 2026–2027)

KASKOV 28.01.2026 § 8

1053/12.00.00.00/2021

Lisätiedot:

varhaiskasvatuspäällikkö Annika Hiitola, puh. 050 341 6269
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalainen on 2.1.2026 jättänyt oikaisuvaatimuksen koskien suomenkielisen kasvatusta- ja koulutusvaliokunnan päätöstä 3.12.2025 § 71 koskien esiopetuksen järjestämistä toimintavuonna 2026–2027. Valiokunnan päätös:
<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2025671-3>.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Suomenkielisen kasvatusta- ja koulutusvaliokunnan pöytäkirja on julkaistu kaupungin kotisivuilla 11.12.2025. Siten oikaisuvaatimuksen voidaan katsoa saapuneen määräajan puitteissa, ja se otetaan käsittelyyn.

Oikaisuvaatimuksen tarkempi sisältö ilmenee oikaisuvaatimuksesta, joka on oheismateriaalina. Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa oikealle viranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tekijänä on kunnan asukas. Esiopetuksen järjestäjäksi hakemuksen jättänyt Pilke Playschool -varhaiskasvatusyksikkö ei ole hakenut päätökseen oikaisua. Todettakoon, että vaikka oikaisuvaatimuksen tekijällä on oikeus hakea muutosta kunnan jäsenenä, hän ei toimi hakijan puolesta. Pilke Playschool -yksikölle on varattu mahdollisuus lausua asiassa. Yksikkö on ilmoittanut edelleen olevansa kiinnostunut esiopetuksen järjestämisestä.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että Pilke Playschoolin hakemus esiopetuksen järjestämisoikeudesta hyväksytään, koska valiokunnan päätöstä ei ole oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan riittävästi perusteltu, päätös ei huomioi lasten etua eikä varhaiskasvatuksen jatkuvuutta, ja yksiköllä olisi valmiudet järjestää esiopetus laadukkaasti kaksikielisenä suomen kielellä tuettuna. Vaatimuksen mukaan päätöksessä on arvioitu puutteellisesti sekä pedagogiset että taloudelliset vaikutukset, jätetty huomioimatta hakemuksessa kuvatut kielelliset ja toiminnalliset ratkaisut, perusteltu ratkaisua epäselvin kustannus-oletuksin sekä toimittu vastoin Kauniaisten strategisia linjauksia ja osallistamisen periaatteita. Lisäksi valmistelussa ei ole kuultu perheitä eikä aiempaa aloitetta ole käsitelty.

Perusopetuslain (628/1998) 1 §:n 2 momentissa säädetään muun ohella, että perusopetuslaissa säädetään esiopetuksesta. Perusopetuslain 6 §:n 1 momentin mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä

liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita.

Perusopetuslain 30 §:n 2 momentin mukaan opetusryhmät tulee muodostaa siten, että opetuksessa voidaan saavuttaa opetussuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Opetuksen järjestäjän tulee etukäteen ilmoittaa esiopetuksen järjestämispaikoista, opetuksen alkamis- ja päättymisajankohdasta sekä siitä, miten sen järjestämään tai hankkimaan esiopetukseen haetaan.

Esiopetuksen järjestämispaikkoja tarkastellaan Kauniaisissa vuosittain, sillä lasten määrässä on vuosittaista vaihtelua. Esiopetuksen järjestämistä koskevassa valiokunnan tekemässä päätöksessä on otettu huomioon perusopetuslain 6 §:n 1 momentin mukaisesti, että esiopetuksen oppilaiden matkat ovat asutuksen, ja esiopetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Keskeistä on saada muodostettua opetusryhmät, joilla turvataan kaikille lapsille lapsen edun mukaisesti hyvät oppimisedellytykset ja varmistetaan perusopetuslain ja opetussuunnitelman perusteiden toteutuminen.

Esiopetuksen järjestämisessä on huomioitava useita näkökulmia. Esiopetus on perusopetuslain alaista toimintaa, ja esiopetuksen aikana on käytössä eri opetussuunnitelma kuin varhaiskasvatuksessa. Kasvatus- ja koulutusvaliokunta on päätöksessään linjannut, että esiopetusryhmiä on tarkoituksenmukaisinta suunnitella niin, että niissä on vain esiopetuksen ikäluokkaan kuuluvia lapsia. Esiopetuksesta opinpolku jatkuu alkuopetukseen, joka tulee myös huomioida pedagogisen jatkumon näkökulmasta.

Perusopetuslain 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Kunta vastaa siitä, että sen palvelut järjestetään tämän lain mukaisesti. Päiväkodissa järjestettävään esiopetukseen sovelletaan, mitä varhaiskasvatuslaissa on sanottu ryhmäkoosta, henkilöstömitoituksesta ja esiopetuksen valvonnasta. Varhaiskasvatuslain 34 §:n mukaan varhaiskasvatuksen ryhmät tulee muodostaa ja tilojen suunnittelu ja käyttö järjestää siten, että varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa. Kauniainen on velvollinen järjestämään esiopetusta Kauniaisissa asuville lapsille, jonka lisäksi toissijaisen oppilaaksioton kautta voidaan tarjota esiopetusta myös muilla paikkakunnilla asuville lapsille.

Kunta päättää esiopetuksen järjestämisestä ja siitä, miten se sen toteuttaa.

Kunta voi hankkia esiopetuksen yksityiseltä palveluntuottajalta, jolloin kunta toimii esiopetuksen järjestäjänä ja vastaa siitä, että esiopetus on perusopetuslain mukaista. Yksityinen palveluntuottaja voi myös hakea esiopetuksen järjestämisluvaa valtioneuvostolta (perusopetuslain 7 §). Esiopetusta ei voi toteuttaa palvelusetelin tai yksityisen hoidon tuen toimintana eli yksityisen hoidon tuella ja mahdollisella kuntalisällä. Esiopetus on perusopetuslain alaista toimintaa ja vaatii järjestämisluvan. Kaupungin kielteisestä päätöksestä huolimatta Pilke Playschool -yksikkö voi hakea valtioneuvostolta lupaa esiopetuksen järjestämiseen.

Talousarviokehyksen hyväksymisen yhteydessä vuodelle 2025 kaupunginvaltuusto on hyväksynyt esityksen keskittää esiopetus kaupungille, ja toimenpiteelle on laskettu 30 000 euron pysyvä säästö (KV 11.11.2024 § 55).

Koska päätetyissä maksutonta esiopetusta antavissa yksiköissä on valiokunnan päätöksen yhteydessä arvioitu olevan riittävästi vapaita paikkoja, kaupungilla ei ole tarvetta hankkia esiopetusta yksityisiltä palveluntuottajilta.

Esiopetuksen järjestäminen kaupungin omana toimintana on taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaista, kun lapset mahtuvat kunnallisten varhaiskasvatusyksiköiden esiopetusryhmiin. Esiopetuksen ostamisesta aiheutuvat kustannukset jäävät tuolloin kokonaisuudessaan pois. Koska esiopetusryhmät toimintakaudelle 2026–2027 pyritään muodostamaan valiokunnan suosituksen mukaisesti vain esiopetusikäisistä lapsista koostuviksi, ryhmät on hyvä saada mahdollisimman täyteen kuitenkin jättäen riittävästi paikkoja kuntaan esiopetusvuoden aikana mahdollisesti muuttavia esiopetusikäisiä lapsia ajatellen. Pilke Playschool -yksikössä olevat kauniaislaiset lapset mahtuvat hyvin kunnallisten varhaiskasvatusyksiköiden esiopetusryhmiin, eikä tästä aiheudu kaupungille lisäkustannuksia, toisin kuin jos toiminta järjestettäisiin Pilke Playschool -yksikössä.

Pilke Playschoolin hakemuksen mukaan yksikkö olisi valmis järjestämään esiopetusta pääosin englanniksi. Kauniaisissa perusopetusta annetaan suomeksi ja ruotsiksi sekä ruotsin kielen kielikylpynä suomenkielisille lapsille. Suomenkieliselle koulupolulle jatkavat lapset saavat parhaat edellytykset perusopetusta varten osallistumalla suomenkieliseen esiopetukseen, ja ruotsinkieliselle koulupolulle jatkavat lapset osallistumalla ruotsinkieliseen esiopetukseen. Esiopetuksen yhteydessä heillä on mahdollisuus muodostaa kaverisuhteita, jotka jatkuvat edelleen koulussa, koska he osallistuvat samaan esiopetukseen kuin tulevat koulutoverinsa. Koska Kauniaisissa ei ole englanninkielistä perusopetusta, kaupungilla ei ole tarvetta englanninkieliselle tai pääosin englanninkieliselle esiopetukselle. Englanninkielisestä esiopetuksesta luonnollinen jatkumo on englanninkielinen perusopetus, jota Kauniaisissa ei ole.

Pilke Playschoolissa on kelpoinen opettaja antamaan englanninkielistä esiopetusta, mutta suomenkielisen työntekijän tietoja ei ole mainittu hakemuksen yhteydessä, joten mahdollisen suomenkielisen työntekijän mahdollisesta kelpoisuudesta ei ole tietoa. Siten hakemuksen edellytysten ei voida katsoa täyttyvän kaikilta osin. Aiempien vuosien kokemuksen pohjalta yksiköllä on ollut vaikeuksia rekrytoida pitkäaikaisia ja kelpoisia suomenkielisiä työntekijöitä. Pilke Playschool ei ole myöskään hakemuksessaan sitoutunut palkkaamaan suomen kielellä työskentelevää opettajaa, joten yksikössä annettavan esiopetuksen suomenkielisen opetuksen osuuden ei voida katsoa pedagogisesti yhdenvertaiseksi kunnan muiden esiopetusikäisten lasten saaman esiopetuksen kanssa.

Lasten siirtyminen toiseen päiväkotiin esiopetukseen ei ole kohtuuton toimintatapa, vaan tavanomainen käytäntö, eikä sen voida katsoa olevan lapsen edun vastaista. Lapset siirtyvät kasvaessaan ryhmästä ja jopa päiväkodista toiseen myös huoltajien valintojen mukaisesti. Osan Pilke Playschool -yksikön esiopetusikäisen tulevista kauniaislaisista lapsista on tiedetty oma-aloitteisesti siirtyvän esiopetukseen kunnalliseen yksikköön syksyllä 2026.

Toissijaisen oppilaaksioton periaatteiden soveltaminen edellyttää sitä, että yksikössä on esiopetusryhmä. Mikäli katsotaan, että jokaisella lapsella aina tulisi olla oikeus jatkaa edellisessä päiväkodissaan lapsen edun nimissä, johtopäätös olisi, että jokaisessa yksikössä tulisi joka vuosi olla esiopetusta, jolloin esiopetusikäisen lapsen vertaisryhmä voisi muodostua kohtuuttoman pieneksi. Tämä ei edistä perusopetuslaissa esiopetukselle asetettuja tavoitteita.

Oikaisuvaatimuksessa todetaan, että varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu lapsen kasvun, kehityksen, hoidon ja oppimisen näkökulmasta. Esiopetusikäisen lapsen kohdalla lapsen etua voidaan tulkita eri lähtökohdista käsin. Esiopetusikäinen lapsi hyötyy samanikäisten lasten kanssa toimiessaan ja saadessaan ryhmäkokemuksia sekä suurryhmässä että pienryhmässä. Lapsen siirtymistä toiseen ryhmään tai toiseen päiväkotiin ei voida tulkita lapsen edun vastaiseksi.

Pilke Playschool -yksikössä lapsilla on edelleen mahdollisuus saada varhaiskasvatusta, mikäli perhe näin valitsee, siihen saakka, kunnes lapsi siirtyy esiopetukseen tai perusopetukseen. Lapsen siirtyminen esiopetukseen toiseen yksikköön ei vähennä aiempien vuosien merkitystä lapsen elämässä vaan antaa lapselle mahdollisuuden luoda uusia ihmissuhteita, jotka mahdollisesti säilyvät myös tulevien kouluvuosien aikana.

Kaupungin strategiassa korostetaan mm. tasokasta varhaiskasvatusta ja koulutusta sekä elävää kaksikielisyyttä, ja toisaalta talouden vastuullista tasapainottamista. Kauniaisissa on tärkeää, että arki sujuu suomeksi ja ruotsiksi. Tavoitteena on, että Kauniainen tunnetaan mallina onnistuneesta elävästä kaksikielisyydestä, sekä toimivasta kielikylppöpolusta. Englanninkielisen opinpolun käynnistäminen ei sisälly kaupungin vuonna 2025 vahvistettuun strategiaan.

Vuonna 2024 jätetty kuntalaisaloite englanninkielisen koulupolun järjestämisestä on käsitelty suomenkielisessä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnassa 4.12.2024 § 75

<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2024557-10>. Englanninkielisen esiopetuksen tarvetta ja halukkuutta on seurattu mainitsemalla valmistelussa mm. englanninkielisessä varhaiskasvatuksessa olevien kauniaislaisten lasten määrä sekä mahdollistamalla englanninkieliselle yksikölle hakeutuminen esiopetusta antavaksi yksiköksi.

Pilke Playschool -yksikön asiakkaita ei ole tarvittu kuulla asiassa, joka koskee esiopetuksen järjestämispaikkoja lukuvuonna 2026–2027, vaikka päätöksellä onkin välillisiä vaikutuksia heihin.

Edellä todetun perusteella oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen muuttamiseen. Suomenkielisen kasvatus- ja koulutusvaliokunnan päätöksen muuttamiseksi ei siis ole laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteita, joten oikaisuvaatimus on hylättävä.

Sivistys- ja hyvinvointitoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Suomenkielinen kasvatus- ja koulutusvaliokunta päättää olla hyväksymättä tehtyä oikaisuvaatimusta ja pysyttää suomenkielisen kasvatus- ja koulutusvaliokunnan 3.12.2025 tekemän päätöksen § 71.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

JULK_Oikaisuvaatimus

Jakelu:

Asianomainen